

Groene glazen bol

Citation for published version (APA):

Gijsbers, R. (2013). Groene glazen bol. *Cobouw*, 13-13.

Document status and date:

Gepubliceerd: 01/01/2013

Document Version:

Uitgevers PDF, ook bekend als Version of Record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.tue.nl/taverne

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

openaccess@tue.nl

providing details and we will investigate your claim.

Groene glazen bol

Er is momenteel een discussie gaande omtrent de validiteit van milieubeoordelingsinstrumenten. Een commissie heeft vragen gesteld over wat er wordt meegerekend en wat niet en op welke wijze de classificaties tot stand komen. Daarnaast worden gebouwen blijkbaar over één kam geschoren, ongeacht de locatie en de omvang. Zowel op nationaal en internationaal niveau buigen specialisten zich over deze vraagstukken, met harmonisatie van de beoordelingsmethodiek als het ultieme doel. Wellicht blijkt het utopisch, maar het zou van onschatbare waarde zijn als er op termijn een instrument kan worden gepresenteerd dat overal toepasbaar is, voorzien van scoringsvariaties in locatie, gebouwtype en functie, om geen appels met peren te vergelijken. De milieuprestatie van een gebouw wordt beoordeeld op aspecten zoals (duurzaam) energie- en materiaalgebruik, technische kwaliteit en gebruikskwaliteit. Wat mij opvalt, is dat er binnen de tools die een gebouw als geheel classificeren, grote verschillen zijn in nauwkeurigheid en objectiviteit. Het verwachte energiegebruik is bijvoorbeeld redelijk nauwkeurig te modelleren, en materialen worden met behulp van LCA-databanken tot op de gram uiteengerafeld en opgedeeld over milieueffecten. Andere criteria, zoals de rol van het bouwproces, ontwerpuitgangspunten en toekomstwaarde, zijn echter

vaak aanzienlijk minder goed meetbaar. Dergelijke aspecten of verwante productkeuzes kunnen bovendien sterk van elkaar afhankelijk zijn en elkaars prestatie beïnvloeden. Idealiter dient dat dan ook te worden meegewogen. Hoewel de praktische toepasbaarheid voorop moet staan is een degelijke wetenschappelijke basis ook voor de minder meetbare aspecten onmisbaar, anders ontstaat er een soort schijnnaauwkeurigheid.

Momenteel wordt de score bepaald bij het ontwerp van het gebouw. De vraag is echter, hoe valide blijkt die nog na een x-aantal jaar? Wat als een gebouw onverhoopt maar de helft van zijn levensduur gebruikt wordt, of wat als de levensduur veel langer is dan gepland? Dit heeft enorme consequenties voor de werkelijke milieuscore.

Wellicht dat de milieuprestatie van een gebouw daarom tijdens de levensduur opnieuw geijkt zou moeten worden, bijvoorbeeld iedere tien jaar, of wanneer een verbouwing of herbestemming op stapel staat. Dit geeft dan niet alleen een beeld van de werkelijke energieprestatie en toekomstwaarde, maar biedt ook een uitgelezen kans om de validiteit van het bepalingsinstrument te toetsen. Misschien mosterd na de maaltijd, maar meten is immers pas echt weten.

Dr.ir. Roel Gijsbers
Technische Universiteit Eindhoven
onderzoeker faculteit Bouwkunde